

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA230046		31.01.2024

Betreft: Advies betreffende een ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 28 mei 2015 tot oprichting van een instelling van openbaar nut waarin het beheer van het preventie- en veiligheidsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is samengebracht en tot oprichting van de gewestelijke school voor de veiligheidspreventie- en hulpdienstberoepen - Brusafe.

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB') inzonderheid het artikel 59 §1, 2^e lid, artikel 71 en Titel 7, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* (Richtlijn politie/justitie) 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op het verzoek van de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 17 november 2023, door het Controleorgaan ontvangen op 20 november 2023;

Gelet op de bijkomende informatie van de Minister-President van en ontvangen op 5 en 8 december 2023;

Gelet op het verslag van de heer Ronny Saelens, lid-raadsheer *a.i.* van het Controleorgaan.

Brengt op 31 januari 2024 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking namens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2^o, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WGB en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WGB.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)*).

³ Artikel 4 §2, 4^e lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, 3^e lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzer*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8^e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI'⁷) en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerp tekst een impact heeft op de politie-informatiehuishouding in het algemeen.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid *juncto* 236 § 3 WGB.

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

7. Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een gegevensbeschermingsautoriteit maar een toezichthouder die evenzeer wettelijk belast is met de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding⁸.

II. Voorwerp van de aanvraag en voorgaanden

8. Het ontwerp van ordonnantie (hierna 'het ontwerp') van de Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna 'de steller') beoogt de drie wijzigingen die in de ordonnantie met het oog op de versterking van gewestelijke bevoegdheden, die door de zesde staatshervorming op het vlak van veiligheid en preventie werden aangebracht, aan te passen en in overeenstemming te brengen met de verschillende wettelijke stelsels die op de respectievelijke actoren, waaronder op het domein preventie en veiligheid, waaronder de openbare veiligheid, van toepassing is. Het betreft vooral een precisering en herschikking (vervanging) van een reeks bepalingen van de ordonnantie, in het bijzonder de artikelen 10/3 e.v. van de ordonnantie van 28 mei 2015 (hierna 'de ordonnantie')

9. Door de ordonnantie werd daartoe een instelling van openbaar nut opgericht waarin het beheer van de opdrachten van deze instelling met betrekking tot het preventie- en veiligheidsbeleid wordt samengebracht (art. 3). In het ontwerp wordt de benaming van de instelling 'Brussel Preventie en Veiligheid' behouden maar doorheen het ontwerp doorgaans vervangen of aangeduid door "safe.brussels" (zie het ontworpen artikel 2, 10° en art. 3; 1e en 2e lid).

10. Eén van deze actoren zijn de politiediensten waarvan de algemene politiebevoegdheden en de verwerkingsactiviteiten met betrekking tot informatie en persoonsgegevens middels het gebruik van cameratoezicht in de WPA wordt geregeld. Daarbij speelt het "*Brusselse videobeschermingsplatform*" (platform) een belangrijke rol: langs dit "*platform*" wordt het "*gedeeld*" gebruik van gegevens, waaronder camerabeelden, voorzien (art. 2, 13° Ordonnantie 28 mei 2015). Het fungeert als het ware als een 'regiekamer' voor de deelnemende actoren. De definitie van het platform wordt in het ontwerp aangepast aan eerdere opmerkingen van het Controleorgaan.

11. Het is immers niet voor het eerst dat het Controleorgaan in dit domein, hetzij advies of standpunt wordt gevraagd (voornamelijk op verzoek van de zes Brusselse politiezones), hetzij ambtshalve, en dus uit eigen beweging, advies uitbrengt of zijn standpunt liet geworden. Het voorwerp van die adviezen had bijvoorbeeld betrekking op ontwerpen van protocollen die in het verleden door safe.brussels aan de politiezones voor ondertekening werden voorgelegd. Bij deze adviezen en standpunten van het COC was en is vooral, en zoals verder blijkt nog steeds, naast gegevensbeschermingskwesaties en aspecten van politionele informatiehuishouding, het vraagstuk van

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.controleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: "*Het COC heeft echter allerminst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding*"; artikel 71 §1 WGB.

de bevoegdheidsverdelende regels aan de orde. In het licht van artikel 184 van de Grondwet vormen de (dwingende) regels inzake politionele informatiehuishouding naar het oordeel van het COC een wezenlijk onderdeel van de "*organisatie en bevoegdheden van de GPI*", zodat het voorschrijven en opleggen van **bindende** voorschriften in deze materie aan de korpsen van de lokale politie en de federale politie tot de **exclusieve** bevoegdheid van de federale wetgever en regering (meer specifiek de bevoegde voogdijministers en verantwoordelijken voor de verwerking) behoort. Daarbij moet tevens rekening worden gehouden dat de algemene politiebevoegdheden, waaronder (algemeen) politioneel cameratoezicht, een impact hebben op de bescherming van het privéleven zoals gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet. Ten overvloede wordt daarbij opgemerkt dat het Grondwettelijk Hof reeds meermaals heeft duidelijk gemaakt dat de gevallen waarin en de omstandigheden waaronder een inbreuk op het privéleven van de burger kan worden gemaakt in een formele wet (m.a.w. door de federale wetgever) moet worden vastgelegd. Daarom worden de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens door de politie, waaronder de uitwisseling of mededeling, (door middel van het gebruik camera's) in de WPA geregeld⁹. Dat is evenwel kennelijk niet noodzakelijk de visie van de Brusselse Regering die aanvankelijk in dit dossier en ook in andere dossiers meent dat het perfect (grond)wettelijk is om, naast, bovenop en (minstens in theorie zelfs afwijkend van) de federale wetgeving, hier in eerste instantie de Wet op het Politieambt, dwingende normen en verplichtingen op te leggen aan de GPI.

12. Het zich beroepen op de theorie van de zgn. impliciete bevoegdheden, wat, zo stelt het COC vast, de laatste jaren steeds meer en steeds diepgaander gebeurt door diverse regionale overheden, waarin, in meerdere of mindere mate rechtstreeks wordt ingegrepen in de materie van de politionele organisatie, het politierecht en de politionele informatiehuishouding door die regionale overheden, is voor het COC niet aanvaardbaar, wanneer het legifereren in de eigen voorbehouden regionale materie, dergelijke dwingende en verregaande impact heeft op het regelgevend kader waaraan de GPI zich de conformeren heeft in zijn organisatie en werking.

13. De bezwaren en de voorgaande negatieve adviezen van het COC zijn derhalve zelfs niet in eerste orde ingegeven door de regels van het gegevensbeschermingsrecht, maar wel door de bevoegdheidsverdelende regels in dit domein en de verregaande praktische, organisatorische en budgettaire gevolgen en impact van de gepropageerde visie op de organisatie en werking van de GPI. Bezwaren en bedenkingen van gegevensbeschermingsrechtelijke aard, zoals de proportionaliteit van de aan de GPI regionaal dwingend opgelegde informatie – en persoonsgegevensfluxen, komen slechts nadien aan de orde, maar zijn natuurlijk evenzeer pertinent.

Immers, de visie van de Brusselse Regering zou erop neerkomen dat:

⁹ GwH nr. 108/2016 van 14 juli 2016; GwH nr. 27/2020 van 20 februari 2020 en GwH nr. 33/2022 van 10 maart 2022.

- elke regionale entiteit in dit land de regels van de federale Wet op het Politieambt (WPA) naast zich neer zou kunnen leggen. In een andere adviesaanvraag m.b.t. een voorontwerp van ordonnantie tot vaststelling van een kader voor de planning, uitvoering en opvolging van het mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid¹⁰ wordt door de Brusselse Minister van Mobiliteit zelfs onomwonden verdedigd dat de (actuele) niet uitvoering van artikel 44/11/9 §2 WPA, waartoe de bevoegde federale Ministers, overigens (in tegenstelling tot wat de Brusselse Minister stelt) NIET verplicht zijn (cf. "**kunnen** ze eveneens meegedeeld worden ..."), eigenlijk voor de Brusselse Regering geen probleem is, vermits zij van oordeel is dat zij dit alles gewoon zelf kan regelen, *in casu* middels het voorontwerp van Ordonnantie¹¹;
- elke regionale entiteit in dit land dus steeds aan de GPI eigen dwingende regels zou kunnen opleggen naast en/of bovenop de Wet op het Politieambt in elke materie waarvoor het bevoegd is;
- elke regionale entiteit in dit land, in **alle materies** die tot zijn bevoegdheid behoren (Mobiliteit, Milieu, Onderwijs, Stedenbouw, Cultuur, Welzijn, enz. ...) de GPI zou kunnen **verplichten** politionele informatie en persoonsgegevens mee te delen aan die regionale overheden en hun diensten die deze overheid vrij zou kunnen kiezen (het zou volstaan te beweren dat men die politionele informatie en persoonsgegevens 'nodig' heeft om zijn eigen bevoegdheden te kunnen uitoefenen, zoals meer en meer diensten dat overigens beginnen te beweren (het COC verwijst daarvoor naar zijn advies DA220003 van 15 mei 2022 betreffende een ontwerp van ministerieel besluit houdende vastlegging van de lijst van overheden, organen en instellingen aan wie in het kader van hun wettelijke opdrachten politionele informatie kan meegedeeld worden en naar zijn advies DA230043 van 12 januari 2024 betreffende een tweede versie van voormeld ontwerp van MB¹²);

14. Het ontwerp wordt hierna dus mede onderzocht tegen de achtergrond van de voorgaande fundamentele opmerkingen.

III. Analyse van de aanvraag

A) Globale schets

15. De essentie van dit advies heeft betrekking op de **dwingende** deelname van de zes lokale politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het Brussels videobeschermingsplatform (hierna 'het videoplatform') en de facultatieve deelname van de federale politie. Daarbij voorziet het ontwerp vooral in een herschikking en/of precisering van een reeks bepalingen en definities en bepalingen van de ordonnantie die worden opgeheven.

¹⁰ Zie adviezen DA220029 van 14.11.2022 en DA220029/2 van 13.06.2023, www.contreleorgaan.be/publicaties/Adviezen-regelgeving.

¹¹ Brief van de Brusselse Minister van Mobiliteit van 13.12.2023 aan het Controleorgaan, niet gepubliceerd.

¹² www.contreleorgaan.be/publicaties/Adviezen-regelgeving.

16. Wat de leden van het platform betreft, worden, zowel in de ordonnantie als in het ontwerp, de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als "*aangesloten leden*" en de federale politie als "*geassocieerd lid*" aangeduid (artikel 21 ontwerp, ontworpen artikel 4/11). Waar door safe.brussels met de politiezone een "*aansluitingsovereenkomst*" wordt gesloten, wordt met de federale politie een "*associatieovereenkomst*" afgesloten.

17. Naast vertegenwoordigers van safe.brussels en de voormelde politiediensten heeft het videoplatform ook leden "*leden van rechtswege*". Deze zijn de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB), Brussel Mobiliteit, de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (DBDMH) en de Haven van Brussel.

18. Zoals in de huidige stand van de ordonnantie het geval is, worden door het videoplatform beelden en gegevens verzameld, ter beschikking gesteld, gecentraliseerd bewaard en gedeeld. De artikelen 10/1 t.e.m. 10/13 van de ordonnantie regelen deze verwerkingen van beelden en gegevens. Deze artikelen worden in het ontwerp (deels) vervangen en aangepast met een omschrijving van de toepasselijke wettelijke kaders. In wezen komt het erop neer dat wat in de huidige artikelen 10/12 en 10/13 van de ordonnantie wordt vermeld, concreter wordt omschreven in de definities van het artikel 3 van het ontwerp (artikel 2 van de ordonnantie), zoals het ontworpen artikel 2, 13° dat betrekking heeft op het Brusselse videobeschermingsplatform.

19. In dat verband wordt in hoofdstuk II van de ordonnantie een afdeling V ingevoegd met als opschrift: "*De coördinatie en het beheer van het overheidsbeleid, en de voorwaarden voor het gedeeld gebruik van de gegevens en beelden*". Daarbij wordt tevens een onderafdeling ingevoegd met als opschrift "*Het Crisiscentrum van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*" waarna het videoplatform en, ook het in de ordonnantie opgerichte, "*Centrum voor gegevensverwerking en visualisering*" in hetzelfde hoofdstuk een plaats krijgt. Dit Centrum verwerkt camerabeelden van verwerkingsverantwoordelijken die onder de Camerawet¹³ en onder de toepassing van artikel 25/5 § 2 WPA vallen. In het licht van deze laatste bepaling gaat het om, het onder toezicht van de politie, in *real time* bekijken van politionele camerabeelden door andere personen dan leden van de politie en kadert dit binnen hun wettelijke opdracht. Dit staat in verband met de opdracht van safe.brussels van de coördinatie en het beheer van een preventie, veiligheid en crisisbeheer¹⁴. In die zin heeft safe.brussels een 'transversale rol' ten behoeve van de verschillende autoriteiten of actoren (waaronder de politie). Het ontworpen artikel 3 § 2, 3° stelt dat safe.brussels de volgende opdracht uitoefent: "*de uitoefening van de bevoegdheden van de Hoge Ambtenaar en de Minister-President op het vlak van de civiele veiligheid en de handhaving van de openbare orde ondersteunen*". Sinds de zesde staatshervorming en goedkeuring van het Brussels Parlement op 17 juni 2022 oefent de Hoge

¹³ Wat van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.

¹⁴ Memorie van toelichting, p. 26-27.

Ambtenaar de functies uit van de minister-president inzake, onder meer, de openbare orde, nu de functie van gouverneur voor de Brussels Agglomeratie niet meer bestaat.

Dit lijkt in verband te staan met artikel 5 van het ontwerp dat artikel 3 van de ordonnantie mede in die zin wijzigt dat safe.brussels de opdracht krijgt om de bevoegdheden van de Hoge Ambtenaar en die van de Minister-President op het vlak van de civiele veiligheid en de handhaving van de openbare orde te ondersteunen (ontworpen artikel 3 § 2, 3°). Daardoor wordt artikel 4 van de Ordonnantie opgeheven (artikel 6 ontwerp). In de memorie van toelichting (bij artikel 15 van het ontwerp) wordt het volgende benadrukt (letterlijke weergave): *"Er dient aan herinnerd te worden dat safe.brussels optreedt ter ondersteuning van de bevoegde instanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en dat deze bepaling geen enkele beslissingsbevoegdheid verleent in het genoemde beleid. Zijn rol is beperkt tot het samenbrengen en coördineren van de betrokken actoren om een gemeenschappelijk doel te bereiken. Dit houdt in dat alle actoren onafhankelijk blijven binnen hun eigen bevoegdheden"*¹⁵.

Artikel 8 van het ontwerp specificeert de rol die aan safe.brussels wordt toegekend met betrekking tot het identificeren en analyseren van risico's en criminele fenomenen. Volgens de memorie van toelichting zou daartoe ook *"operationele informatie"* kunnen worden verzameld, wat hoe dan ook de verwerking van politionele informatie en persoonsgegevens inhoudt.

20. De essentie is dus dat de actoren die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opdrachten vervullen inzake preventie, veiligheid en crisisbeheer worden samengebracht en toegang wordt verleend tot de (politie) camerabeelden, en andere gegevens die daarmee in verband staat, waarvan ieder de verwerkingsverantwoordelijke is. Dit vindt plaats onder de coördinatie van safe.brussels die de visualisering faciliteert en de camerabeelden ontvangt *"als universele ontvanger"*. Daarnaast heeft safe.brussels inzage in deze camerabeelden voor de in de Ordonnantie vastgelegd doeleinden en dit in overeenstemming van de wettelijke bepalingen (artikel 20 ontwerp, ontworpen artikel 4/10). Volgens de memorie van toelichting betekent dit dat daarbij moet rekening worden gehouden met de wetgeving die van toepassing is op de gegevens en de beelden van de verschillende leden van het platform (waaronder dus ook de politiediensten) waardoor het gedeeld gebruik in een beperktere zin wordt opgevat¹⁶. Doorheen het ontwerp zelf wordt terecht herhaaldelijk gesteld dat het gebruik van de beelden en gegevens plaatsvindt *"in overeenstemming met hetzij de AGV, hetzij titel 2 van de Wet Gegevensbescherming"* of met de *"relevante federale wettelijke en reglementaire bepalingen"* (cf. ontworpen art. 2, 13°, ontworpen art. 4/3, ontworpen art. 4/10, 2^e lid, ontworpen art. 4/11 §2, 1^e lid en §3, 2^e, 4^e en 5^e lid, ontworpen art. 4/13 §1, 1^e en §2, 1^e lid, ontworpen art. 4/18, 1^e en 4^e lid).

21. Wat camerabeelden en andere gegevens van de politiediensten betreft, wordt safe.brussels ook als een *"verwerker"* aangeduid (ontworpen artikel 4/11 § 5). Daartoe worden de politiediensten die

¹⁵ Memorie van toelichting, p. 28.

¹⁶ Memorie van toelichting, p. 27.

deelnemen aan het platform **verplicht** met safe.brussels een verwerkersovereenkomst overeenkomstig artikel 53 van de WVG (artikel 25 ontwerp dat een artikel 4/15 in de ordonnantie invoegt) te sluiten. Op zijn beurt treedt, blijkens artikel 25 van het ontwerp, "Paradigm (CIBG) op als verwerker voor safe.brussels en van de leden van het platform die geen politiediensten zijn.

22. Tot slot voorziet het ontwerp dat voor de aansluitingsovereenkomsten en de associatieovereenkomst die door, respectievelijk, de zes lokale politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de federale politie met safe.brussels wordt afgesloten, het advies van het COC wordt gevraagd in plaats van de Brusselse Controlecommissie. Deze laatste wordt in het ontwerp ook opgeheven (artikel 3 ontwerp, het ontworpen artikel 2, 15° dat wordt opgeheven en artikel 49 ontwerp), voor zover die ooit heeft bestaan.

B) Algemene opmerkingen

23. Op het eerste zicht lijkt het ontwerp rekening te houden met de in de randnummers 11 t.e.m. 13 gestelde fundamentele opmerkingen. Zo wordt in de memorie van toelichting van het ontwerp gesteld dat de leden van de geïntegreerde politie moeten worden onderscheiden van de andere actoren (leden) die deel uitmaken van het ontwerp omdat de eerste onder de federale bevoegdheid vallen. Zoals in de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt gesteld "(moeten) *Voor een democratisch gebruik van dit platform de wettelijke en grondwettelijke bepalingen worden nageleefd, in het bijzonder het stelsel van grondrechten dat van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens*¹⁷". De steller stipt vervolgens aan dat artikel 184 van de Grondwet duidelijk maakt dat immers alleen een wet in formele zin (dus aangenomen door de federale wetgever) de organisatie en de bevoegdheden van de politiediensten regelt¹⁸. "*Uit dit principe volgt dat er bij ordonnantie **geen bijkomende** rechten en **plichten** mogen worden toegekend of **opgelegd aan de politiediensten** die aangesloten lid of geassocieerd lid zijn van het videobeschermingsplatform. In de huidige formulering wordt in de ordonnantie van 28 mei 2015 onvoldoende rekening gehouden met deze wettelijke vereisten (onderlijning door het COC). (...). De bepalingen van de ordonnantie van 28 mei 2015 moeten bijgevolg worden aangepast en in overeenstemming worden gebracht met de geldende wetgevingen. Ze moeten eveneens beter de grenzen weerspiegelen die de Grondwet stelt aan de organisatie en de bevoegdheden van de politiediensten*" (letterlijke weergave).

24. Op pagina 6 van de memorie van toelichting wordt erop gewezen dat de verwerkingen van niet-politiediensten die lid van het platform zijn onder de toepassing van de AVG vallen. "*Dit verklaart waarom de beelden die verzameld zijn door de leden die politiediensten zijn, niet toegankelijk mogen zijn voor andere leden van het platform, behalve in uitzonderlijke gevallen*". Hoewel in het ontworpen

¹⁷ Memorie van toelichting, p. 5.

¹⁸ Memorie van toelichting bij het ontwerp, p. 7.

artikel 4/10 wordt voorzien dat safe.brussels de gegevens en de beelden "ontvangt" en "inzage" heeft, kan deze inzage en ontvangst alleen op basis van het toepasselijk (federaal) wettelijk kader. In de memorie van toelichting wordt daarbij verduidelijkt dat safe.brussels geen gegevens of beelden kan inzien waarvan zij niet de verwerkingsverantwoordelijke is. "Een dergelijke inzage zou in strijd zijn met de wet en zou safe.brussels aansprakelijk stellen (letterlijke weergave)"¹⁹.

25. Uit het voorgaande volgt dus dat de verwerkingen van persoonsgegevens van safe.brussels en de niet-politionele leden van het platform onder de toepassing van de AVG vallen. Daarentegen moet het verwerken, waaronder de "toegang", het "gedeeld gebruik" en het "deler", zoals in de ordonnantie en het ontwerp wordt voorzien, van politionele informatie en persoonsgegevens door politiediensten, enerzijds, en door en met derden, zoals de andere leden van het platform en safe.brussels, anderzijds, in overeenstemming zijn met titel 2 van de WVG en, *in casu*, de artikelen 25/1 t.e.m. met 25/8, en de artikel 44/1 e.v. WPA.

26. Zoals hierna zal blijken, moet echter worden vastgesteld dat de goede en correcte bedoelingen van de steller om rekening te houden met en zich te houden aan de toepassing van de WPA en titel 2 WVG zich *de facto* en *de jure* niet als zodanig in het ontwerp vertaalt.

27. Zowel uit ordonnantie als uit het ontwerp blijkt dat de zes lokale politiediensten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als essentiële partners bij de gegevensverwerking door en in de schoot van safe.brussels in het kader van haar preventie- en veiligheidsmissie worden beschouwd. Ook al wordt de schijn daartoe gewekt, is het zeer twijfelachtig of de deelname van de zes lokale politiezones aan het platform wel "democratisch" is, zoals door de steller wordt vooropgesteld.

28. Zoals hiervoor gesteld, worden de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest en de federale politie immers, respectievelijk, aangeduid als "aangesloten leden" en "geassocieerd lid" (het ontworpen artikel 4/11 § 4, eerste lid, en § 6, artikel 21 ontwerp). De bepaling van betrekking tot de lokale politiezones luidt: "Onverminderd de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen **zijn** de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangesloten leden van het Brussels videoplatfrom". In tegenstelling tot de federale politie wordt de deelname van de zes politiezones dus **dwingend** opgelegd door dit ontwerp. Het COC leidt deze lezing af, niet enkel uit de tekst van voormeld ontwerp artikel, maar ook uit een samenlezing van § 4, 1e lid, van het ontworpen artikel 4/11 en § 6 van hetzelfde artikel dat aan de federale politie wél die keuze tot deelname laat: "Onverminderd de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen **kunnen** (...) alsook de federale politie geassocieerd lid worden van het Brussels videobeschermingsplatform (...)". Deze lezing wordt nog versterkt doordat in de ordonnantie (artikel 10/6) en het ontwerp (ontworpen artikel 4/12 § 2, 4° en §3 artikel 22 ontwerp) wordt voorzien dat binnen het videoplatfrom een "Strategisch Comité"

¹⁹ Memorie van toelichting, p. 30.

wordt opgericht waaraan onder meer een "vertegenwoordiger van de politiezone" **deelneemt**. Ook deze bepalingen laten duidelijk geen vrij keuze voor de politiezones toe, wat in de logica van het opzet en de doelstellingen van safe.brussels niet echt verassend is omdat de deelname van de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kennelijk onontbeerlijk is of wordt geacht om de doelstellingen van de ordonnantie effectief te kunnen realiseren.

29. Hoewel, zoals hiervoor opgemerkt, de steller van het ontwerp zich aansluit bij de vaststelling dat de organisatie en de bevoegdheden van de politiediensten, waaronder de lokale politie, een voorbehouden federale bevoegdheid is, gaat de steller van het ontwerp er dus toch kennelijk vanuit dat de medewerking van de lokale politiediensten van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest aan het platform op basis van zijn regionale bevoegdheid kan afgedwongen en verplicht worden. Dat staat haaks op de hiervoor geciteerde eigen visie van de steller – gedeeld door het Controleorgaan – dat de ordonnantie aan de politie geen rechten en plichten kan **opleggen**, gelet op de grenzen die door de Grondwet worden gesteld (randnummer 23).

30. In de hypothese dat deze lezing van het COC van § 4, eerste lid, van het ontworpen artikel 4/11 (artikel 10/5 § 4, 1ste lid ordonnantie) niet zou stroken met de bedoeling van de steller van het ontwerp en de ordonnantie, dient dit expliciet en duidelijk in het eerste lid van § 4 van het ontworpen artikel te worden vastgelegd, naar analogie met de bepaling over deelname aan het platform van de federale politie.

Voorgesteld amendement:

*"Onverminderd de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen **kunnen** de zes politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangesloten leden worden van het Brussels videobeschermingsplatform". (onderlijning door het COC).*

31. Blijkens het ontworpen artikel 4/11 § 4, 4^e lid (artikel 21 ontwerp) vormt de aansluitingsovereenkomst de rechtsgrond voor de "toegang" van een politiezone tot de beelden van "alle leden", waaronder dus ook leden die geen politiedienst zijn. Daarbij moet, volgens hetzelfde 4^e lid, de politiezone rekening houden met de op grond van artikel 44/4 WPA bedoelde richtlijnen.

32. Er moet worden opgemerkt dat de "aansluitingsovereenkomst" op zichzelf evident nooit een wettelijke grondslag kan bieden voor het wettigen van de "toegang" tot camerabeelden van een verwerkingsverantwoordelijke (politiedienst) tot camerabeelden van een (andere) politiedienst. Dat kan alleen in de omstandigheden bedoeld in artikel 9, 3°, a) en b) van de Camerawet, dat niet in het ontworpen vierde en vijfde lid van § 4 van artikel 4/11 wordt vermeld, of door of krachtens een andere wet. De wettelijke basis voor de toegang door de politiediensten tot gegevensbanken waarvan de politiediensten (niet) de verwerkingsverantwoordelijke zijn, wordt vastgelegd in artikel 44/4 § 4 WPA. De aansluitingsovereenkomst in verband brengen met artikel 44/4 WPA is opnieuw een voorbeeld,

alhoewel goed bedoeld, van een bepaling die de steller niet in het ontwerp moet opnemen vermits dit in artikel 44/4 WPA wordt geregeld, en is bovendien alleen van toepassing op het gedeeld gebruik van politionele gegevens en camerabeelden door en van andere politiediensten. De steller zou evenwel bij wijze van toelichting in de memorie van toelichting het belang van artikel 44/4 WPA en de afbakening ervan tussen de politiediensten kunnen onderstrepen.

33.1. Onder de wettelijke definitie van "verwerking" in de AVG en titel 2 van de WVG valt een niet-limitatieve lijst van bewerkingen met persoonsgegevens. Zoals hiervóór gesteld, wordt in het ontwerp (en de ordonnantie) gebruik gemaakt van de termen "toegang", "gedeeld gebruik" en "delen". Het is onduidelijk wat in het ontwerp en de ordonnantie onder deze termen wordt verstaan. Wordt alleen het in *real time* bekijken van beelden bedoeld of ook het raadplegen (opvragen) van de camerabeelden van andere leden (niet-politiediensten) bedoeld? Wellicht moet onder "gedeeld gebruik" worden verstaan dat ook andere leden dan het lid-verwerkingsverantwoordelijke, dat deelneemt aan het videoplatform, (tegelijkertijd?) ook dezelfde camerabeelden "gebruikt". Dat laatste veronderstelt dat de beelden worden doorgezonden (verstrekken of ter beschikking stellen) of gezamenlijk worden gebruikt, ieder voor zijn eigen wettelijke opdrachten. Maar of dat zo door de steller wordt bedoeld is onduidelijk.

33.2. De steller dient daarbij voor ogen te ogen dat bepaalde verwerkingen in de WPA specifiek worden genormeerd. In het licht van de doelstellingen en de context van het ontwerp en van de ordonnantie is artikel 44/11/4 WPA van belang. Onder "mededeling van gegevens²⁰ en informatie" wordt verstaan "het doorzenden, met welk middel ook, van persoonsgegevens" die onder meer in een politionele gegevensbank voor camerabeelden worden verzameld en bewaard (een gegevensbank bedoeld in artikel 44/2 van de WPA). Wanneer er dus sprake is van "gedeeld gebruik" en "delen" is er onvermijdelijk sprake van een "mededeling" van politionele camerabeelden aan een andere politiedienst of een derde. Er wordt voor alle duidelijkheid benadrukt dat het in *real time* "bekijken" van politiebeelden bedoeld in artikel 25/5 § 2 WPA niet tevens een rechtsgrond biedt voor de "mededeling" van deze camerabeelden. Artikel 25/5 § 2 WPA regelt dus **niet** het doorzenden van politiebeelden, maar louter het in *real time* "bekijken" van de politiebeelden. Wanneer een politiedienst daarentegen op basis van artikel 25/5 § 2 WPA andere personen dan de leden van de politiediensten onder het toezicht van deze laatste in *real time* politiebeelden laat bekijken, verleent de verantwoordelijke politiedienst in termen van titel 2 WVP "toegang" tot politiebeelden.

33.3. In het licht van het voorgaande wordt dan ook aanbevolen om de termen "toegang", "gedeeld gebruik" en "delen" in het ontwerp te definiëren.

²⁰ Waarmee "persoonsgegevens" worden bedoeld (zie GwH nr. 108/2016 van 14 juli 2016).

34. Blijkens het huidige artikel 10/5 § 3, 5de lid van de ordonnantie kunnen de leden van rechtswege in geval van een crisis- en noodsituatie toegang krijgen tot de beelden van alle andere leden (waaronder de deelnemende politiediensten) en richten zij daartoe een met bijzondere redenen omkleed verzoek tot de instelling (safe.brussels). Het vervangende ontworpen artikel 4/11 § 3, 5de lid (artikel 21 ontwerp) voegt daaraan toe dat deze toegang in overeenstemming moet zijn met artikel 5 § 4, derde lid van de Camerawet en artikel 25/5 § 2 van de WPA. Daarentegen wordt de verplichting in de ordonnantie om daartoe een verzoek tot safe.brussels te richten geschrapt.

In dat verband verwijst het COC ook naar het ontworpen artikel 4/13 § 2 (artikel 23 ontwerp) waar wordt gesteld dat safe.brussels beelden en gegevens van openbare of privéondernemingen mag verzamelen "die het verkregen heeft via de politiezones in hun hoedanigheid van aangesloten lid van het platform (...)".

35. In tegenstelling tot de ordonnantie, vermeldt het 5e lid van paragraaf 3 van het ontworpen artikel 4/11 § 3 (artikel 21 ontwerp), enerzijds, artikel 5 § 4, 3^e lid, van de Camerawet van 21 maart 2007, en, anderzijds, artikel 25/5 § 2 van de WPA. Artikel 21 van het ontwerp vervangt het artikel 10/5 van de ordonnantie en regelt op die manier de toegang tot de camerabeelden van politiecamera's waartoe bepaalde actoren die geen politiediensten zijn in principe geen toegang hebben, en dit in uitzonderlijke situaties. Dat is het geval in situaties die de veiligheid van de bevolking in gevaar kunnen brengen. Het ontworpen artikel 4/13 § 1 (artikel 23 ontwerp) **verplicht** de leden van het platform in deze bijzondere situaties de beelden ter beschikking te stellen van de andere leden van het platform.

36. Daarbij moeten drie aspecten goed worden onderscheiden.

36.1. Ten eerste heeft artikel 5 § 4 3^e lid van de Camerawet enkel betrekking op het in *real time* bekijken van beelden waarvoor alleen de "openbare overheid" de verwerkingsverantwoordelijk is, en dus niet de politie. Het betreft dus, voor alle duidelijkheid, niet de verwerking van camerabeelden waarvoor de politie de verwerkingsverantwoordelijke is. Deze mogelijkheid wordt immers uitgesloten door het 2de lid van § 2 artikel 5 Camerawet, ook al vindt het in *real time* bekijken van de beelden plaats onder het toezicht van de politie. Hoewel deze juridische constructie waarbij de politie een bepaalde rol speelt, verwarrend kan lijken, heeft de wetgever in 2018 duidelijk beslist om de verwerking van politiebeelden uit de Camerawet te halen en in de WPA te regelen²¹. Dit betekent dat wanneer de politie op algemene en systematische wijze gebruik maakt van camera's van de "openbare

²¹ De wet van 21 maart 2018 "tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid". Memorie van toelichting bij de wet van 18 maart 2018, Par. St. Kamer 2017-2018, nr. 54-2855/001, 3, 6-7 en 13: "het is opportuun en meer passend gebleken om het gebruik van (vaste en mobiele) camera's door de politiediensten met het oog op het uitoefenen van hun opdrachten, te regelen in de wet die hun algemene bevoegdheden regelt, meer bepaald de wet op het politieambt. Deze wet regelt immers reeds de andere politiemethodes. Het is dus logisch het gebruik van dit soort toestellen in het kader van de politieopdrachten eraan toe te voegen. **Op grond van deze nieuwe regels zullen de camera's van de politiediensten uitgesloten worden van de toepassing van de camerawet (overeenkomstig artikel 3 van deze wet)**".

overheid' (gemeente of gewest), dan beschouwt het Controleorgaan dit *de facto en de jure* als het gebruik van cameratoezicht dat onder de toepassing van de WPA valt, en dus de toepassing van artikel 5 § 4, 3^e lid van de Camerawet overstijgt (zie artikel 25/1 § 2 WPA²²).

36.2. Ten tweede betreft het een casuïstisch gebeuren in die zin dat het gaat om een welbepaalde evenement of gebeurtenis met een hoog nationaal of internationaal risico (zoals een Eurotop), een crisis- of noodsituatie (ontworpen artikel 4/11 § 3, vijfde lid). Artikel 5 § 4, 3^e lid Camerawet kan dus niet worden gebruikt om, onder het voorwendsel van "*onder toezicht van de politie*", systematisch de toegang tot politionele camerabeelden te rechtvaardigen.

36.3. Ten derde wordt de opmerking van randnummer 31 in herinnering gebracht. Hoewel blijkens artikel 25/5 § 2 van de WPA andere personen dan leden van de politiediensten voor de hun wettelijk toevertrouwde opdrachten in *real time* politiebeelden kunnen bekijken, verstrekt dit artikel geen rechtsgrond om politionele camerabeelden te delen (door te zenden of mee te delen). Bovendien is nog maar zeer de vraag of het überhaupt mogelijk is bij ordonnantie uitvoering te verlenen aan artikel 25/5 § 2 WPA dat immers stelt: "*Wanneer andere personen dan leden van de politiediensten in real time toegang hebben tot de beelden van de camera's waarvan de plaatsing en het gebruik door deze wet worden geregeld, in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden die hen worden toevertrouwd **door of krachtens de wet die hun opdrachten regelt**, gebeurt het bekijken van deze beelden in real time onder toezicht van de politiediensten, behoudens in de gevallen waarin de wet voorziet*". Er moet worden vastgesteld dat, in tegenstelling tot andere artikelen in de WPA (cf. art. 44/5 §1, 7° en 44/11/10), hier expliciet geen melding wordt gemaakt van een decreet of een ordonnantie, waaruit dus moeilijk anders kan afgeleid worden dan dat in voormeld artikel 25/5 §2 WPA enkel de federale wet wordt geïnterpreteerd.

37. Uit het voorgaande volgt dat op de "*mededeling*" van politionele informatie en persoonsgegevens, waaronder ook camerabeelden worden begrepen, artikel 44/11/9 § 2 WPA van toepassing is en blijft. Dit betekent concreet dat moet onderzocht worden of safe.brussels en/of de andere entiteiten die als "*leden van rechtswege*" in het ontwerp worden vermeld aan de voorwaarden van de in artikel 44/11/9 § 2, 2de lid WPA voldoen om op de lijst van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken te worden geplaatst. Tot heden werd deze lijst nog niet wordt uitgebracht. Zoals hiervoor opgemerkt, kan de ordonnantie hierop geen uitzondering maken en dient de federale WPA te worden gerespecteerd.

²² Zie onder meer de rapporten van het COC: CON20004 van 09 november 2021 n.a.v. de visitatie en het onderzoek bij de spoorwegpolitie (SPC) van en te Brussel door het Controleorgaan op de politionele informatie in het raam van zijn controle- en toezichtsbevoegdheden, en DIO23002 inzake de inzet van private bewakingsagenten voor functies aan het onthaal en dispatching door de een politiezone in West-Vlaanderen, beschikbaar op www.contreleorgaan.be/publicaties/Rapporten.

38. Blijkens het ontworpen artikel 4/11 § 5, 1^e lid treedt safe.brussels in de plaats van het CIBG²³ op als "verwerker" voor de aangesloten politiezones en de geassocieerde federale politie. Het is inderdaad niet uitgesloten dat een niet-politionele entiteit als verwerker voor een politiedienst optreedt. Er wordt voor alle duidelijkheid en zekerheid opgemerkt dat met elk individuele verwerkingsverantwoordelijke-politiedienst een verwerkersovereenkomst zal moeten worden afgesloten. Op iedere verwerkingsverantwoordelijke rust immers de plicht om aan te tonen dat de verplichtingen van titel 2 van de Wet Gegevensbescherming en de WPA worden nageleefd, enerzijds, en dat de verwerker de gemaakte afspraken in de verwerkersovereenkomst correct uitvoert (door het uitvoeren van periodieke controles en steekproeven die door het COC kunnen worden opgevraagd; zie randnummer 39) anderzijds. Dat is anders wanneer het gaat om gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken, waarbij één verwerkersovereenkomst kan worden afgesloten, maar dat lijkt in het ontwerp niet het geval te zijn.

39. Hoewel de ordonnantie duidelijk de verplichtingen en beperkingen van safe.brussels in zijn hoedanigheid van verwerker vastlegt, is safe.brussels ook een verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen die zij voor haar eigen rekening in het ontwerp en de ordonnantie opgegeven doeleinden uitvoert. Deze constructie is niet zonder risico's. Het is dan ook van primordiaal belang dat de verwerkingen (opslag) die safe.brussels als verwerkingsverantwoordelijke, enerzijds, en als verwerker, anderzijds, uitvoert, logisch en functioneel worden gescheiden en als zodanig auditeerbaar zijn (ook door het COC bv.).

40. De aanduiding van safe.brussels als "universeel ontvanger" in de ordonnantie en het (artikel 20 ontwerp) is dan ook verwarrend (wat is overigens de meerwaarde en juiste betekenis van het begrip "universeel"?). Nu safe.brussels ook als een "verwerker" wordt aangeduid (ontworpen 4/11 § 5, artikel 21 ontwerp) en verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van gegevens en camerabeelden voor haar eigen doeleinden. Deze drievoudige functie brengt niet alleen hoge risico's met zich mee op het vlak van het gegevensbeschermingsrecht, maar is bovendien verwarrend en dubbelzinnig in het licht van de terminologie van het gegevensbeschermingsrecht. Safe.brussels kan alleen "ontvanger", waaronder ook een "verwerker" moet worden begrepen, zijn wanneer het deze persoonsgegevens niet ontvangt in het kader van een haar door een wet, decreet of ordonnantie toevertrouwde opdracht (artikel 4, 9) AVG en artikel 26, 10° WVG). Indien het de bedoeling van de steller is om een onderscheid te maken tussen de gegevensverwerking waarvoor safe.brussels als zodanig bevoegd is met het oog op het uitoefenen van haar eigen bevoegdheden, enerzijds, maar daarnaast ook als verwerkingsverantwoordelijke voor haar doeleinden én als "verwerker" voor andere instanties op te treden dan is het van primordiaal belang dat deze rechtsfiguren *de jure* én *de facto* daadwerkelijk en op transparantie wijze uit elkaar worden gehouden en doorzichtig zijn. Op zijn beurt heeft safe.brussels nog een "technische verwerker", met name Paradigm, om IT-ondersteuning te beiden, weliswaar mits

²³ Centrum voor Informatie voor het Brussels Gewest.

ook het akkoord van onder meer de aan het platform deelnemende leden wordt verkregen (ontworpen artikel 4/16, artikel 26 ontwerp). Het door het ontworpen artikel 4/14 (artikel 24 ontwerp) opgezette profielen- en toegangsbeleid doet niets aan voorgaande opmerkingen. Het is, voor alle duidelijkheid, de verantwoordelijkheid van de deelnemende politiediensten om aan te tonen dat de wetgeving (door de verwerker) wordt nageleefd.

C. Punctuele opmerkingen

41. De volgende punctuele opmerkingen dienen nog te worden gemaakt:

- in het ontworpen artikel 2, 27 wordt het Controleorgaan betere aangeduid als "*de onafhankelijke toezichthoudende autoriteit*" opgericht ... (In het Frans: "*autorité de contrôle indépendante*") conform de bewoordingen van artikel 71 WVG;
- in het ontworpen artikel 4/11 §4 wordt gesteld dat het de taak van de politiezones is om de personen verdacht van inbreuken "*te vervolgen*" ("*poursuivre*"); de politie heeft deze opdracht of bevoegdheid uiteraard niet, wat een prerogatief is van het Openbaar Ministerie;
- het ontworpen art. 4/13 §2 is problematisch vermits, een keer een openbare of privéonderneming beelden en gegevens overmaakt aan de politie, deze automatisch het statuut van 'politiezone informatie en persoonsgegevens' bekomen waarop de regels de WPA van toepassing zijn (cf. randnummer 37); safe.brussels heeft niet de vrije beschikking over deze politiezone informatie en persoonsgegevens;
- in het ontworpen art. 4/15 §1, laatste lid is sprake van het sluiten van een verwerkingsovereenkomst "*in aanwezigheid van safe.brussels*", wat onduidelijk is; wat betekent dat concreet? Ondertekent safe.brussels deze overeenkomsten als partij? Eenzelfde opmerking geldt voor het ontworpen art. 14/16 §1, 3^e lid.

Besluit

1) De toepassing van artikel 25/5 § 2 van de WPA is beperkt tot het in *real time* **bekijken** van de politiebeelden. Indien het "*bekijker*" van de beelden verder gaat dan louter bekijken, en bijgevolg worden "*gebruikt*" of, in termen van de ordonnantie "*gedeeld*" moet voor deze "*mededeling*" van de politiebeelden een rechtsgrond worden aangeduid door zowel de ontvanger als de politiedienst die de camerabeelden meedeelt. Onafgezien van de opmerking betreffende de wettelijke mogelijkheid om bij ordonnantie uitvoering te geven aan artikel 25/5 §2 WPA (cf. randnummer 36.3), is één en ander juridisch maar mogelijk en rechtsgeldig mits uitvoering van artikel 44/11/9 §2 WPA (cf. randnummer 37), *quod non* tot op heden.

2) Het voorgaande heeft een impact op het lidmaatschap van een politiedienst van het platform of ander orgaan binnen safe.brussels, wanneer het lidmaatschap onlosmakelijk verbonden is met het

(vooropgesteld) gedeeld gebruik van politiebeelden met (andere leden van) safe.brussels, terwijl dit problematisch is in het licht van artikel 184 van de Grondwet en de WPA. **Een verplichte deelname van de zes Brusselse politiezones kan niet bij ordonnantie worden opgelegd.**

3) De in de ordonnantie bedoelde aansluitingsovereenkomst doet geen afbreuk aan de toepassing van de bepalingen van de WPA waarin de uitwisseling van politionele informatie en persoonsgegevens (camerabeelden) tussen de politiediensten worden geregeld. Deze ordonnantie kan evenmin de modaliteiten voor de gegevensuitwisseling tussen de politiediensten (via de aansluitingsovereenkomst) regelen.

4) De hoge risico's die aan de driedelige functie van safe.brussels kleven, worden niet louter geredieerd of opgevangen door het opzetten van een gedegen toegangs- en profielenbeleid. Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemende politiediensten aan het Brusselse videobeschermingsplatform om zorg te dragen dat periodieke controles op de conformiteit van de verwerkingen door de verwerker, en sub verwerker(s), met het wettelijk kader en de volledige gegevensverwerking transparant en doorzichtig is zodat een toezicht door het COC deugdelijk kan worden uitgevoerd.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie,

Verleent een negatief advies op het ontwerp van ordonnantie,

verzoekt de aanvrager gevolg te geven aan de hogervermelde fundamentele opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 31 januari 2024.

Voor het Controleorgaan,
De Voorzitter *a.i.*,
Frank SCHUERMANS (GET)